

där man betonade betydelsen av regionala initiativ. Ett andra möte anordnades senaste år i Strasbourg.

I syfte att utveckla samarbetet inom Östersjöregionen anordnades år 1991 i Åbo ett tväradministrativt samarbetsmöte på stadsnivå, inom ramen för WHO-programmet "En sund stad".

I Tallinn anordnades år 1993 ett drogpolitiskt möte, med landets socialministerium och Nordiska ministerrådet som värdar, och med deltagare från de nordiska och baltiska länderna samt de viktigaste internationella organisationerna med uppgift att handha narkotikafrågor.

Slutligen anordnade man år 1995 i Saariselkä, i det finska Lappland, ett möte där man försökte konkretisera formerna för det regionala samarbete som man efterlyst inom olika FN-organ, i syfte att överskrida de statliga och administrativa gränserna.

Deklarationen från Saariselkä

Mötet i Saariselkä antog en diger deklARATION, i vilken man betonar Barentsregionens särprägel samt ursprungsbefolkningens rättigheter i samband med det alkohol- och drogpreventiva arbetet. Man ansåg det spe-

ciellt viktigt att utveckla forskningsverksamheten, så att man kan undvika alltför våldsamma ingrepp utifrån. Dylka har nämligen åsamkat avsevärda skador i motsvarande regioner i Kanada och Ryssland samt på Grönland.

Man betonade också vikten av samarbete och av att man utnyttjar den kunskap och de resurser som finns i regionen. Vidare underströks vikten av en medborgaropinion, och av det arbete som utförs med tanke på ungdomen.

Ett annat syfte med mötet var att effektivisera det samarbete som existerar mellan de myndigheter som svarar för att både utbud och efterfrågan på droger regleras. Man försökte genom ett anordna ett dylikt expertmöte skapa smidiga nätverk med tanke på både övervakning och vård. Mötet godkände en uppsättning gemensamma principer för hur man kan förbättra de enskilda förvaltningsgrenarnas och medborgarorganisationernas möjligheter att bedriva det alkohol- och drogpreventiva arbetet.

Det statliga och regionala samarbetet

Det är skäl att beakta EU:s särintressen

då man här i dess nordöstra hörn gör upp planer för olika drog- och rättspolitiska samarbetsprojekt. Det vore t.ex. skäl att överväga om man inte, som en del av det alkoholprogram WHO:s regionala byrå i Europa gjort upp, borde upprätta ett eget, gränsöverskridande aktionsprogram också för Barentsregionen. I ett dylikt program borde man förutom områdets klimatologiska förhållanden också beakta ursprungsbe-folkningens intressen — här bor ju inte bara representanter för majoritetsbe-folkningen utan också 50 000 — 70 000 samer.

För att Barentsregionen skall kunna klara sig i det europeiska och internationella samarbetet bör man smidigt och fördomsfritt utnyttja de lokala och nationella resurser som finns. Finland har tack vare sitt geografiska läge speciellt goda förutsättningar att få en särskild roll när det gäller att utveckla epidemiologisk forskning och brottsförebyggande information rörande det forna Sovjetunionen. Det faktum att Norge stannade utanför EU innebär i sin tur att de övriga nordiska länderna intimt bör samarbeta med Norge i frågor där man har gemensamma, regionala intressen.

Tapani Sarvanti
övers.: T.R.

Kettil Bruun Society i Porto

Kettil Bruun Societys årliga epidemiologisymposium, det 21:a i ordningen, ordnades i Porto i Portugal den 5-9 juni 1995.

I symposiet deltog över 190 forskare från 28 länder. Deltagarantalet var större än någonsin tidigare, vilket delvis berodde på att värdlandet företrädades av hela 50 personer. Under de fem symposiedagarna presenterades närmare 120 föredrag, och liksom i fjol hölls tre parallellsessioner efter de gemensamma förmiddags-sessionerna.

Föredragens ämnesområden sträckte

sig över ett vitt spektrum, men speciellt välrepresenterad var bl.a. ungdomsforskningen med hela 21 föredrag. Andra ämnesområden var alkoholskador, dryckesvanor, alkoholpolitik, alkoholattityder, behandling, självhjälp, självmord, trafik och lokalsamfundsprojekt. En session med ett historiskt perspektiv på alkohol ingick också i programmet. Föredragen om kvinnoforskning var överraskande få, likaså de rent metodologiska presentationerna. Däremot har den metodologiska standarden på forskningsrappor-

terna stigit under de senaste åren.

I en paneldiskussion om problem och möjligheter i jämförande kulturell och överkulturell forskning reflekterade Irmgard Eisenbach-Stangl (Österrike), Harald Klingemann (Schweiz), Ingeborg Rossow (Norge) och Robin Room (Kanada) över erfarenheter från olika forskningssamarbeten. I diskussionen framfördes bl.a. att man i samarbetsprojekt mellan olika kulturer måste se upp för kulturell likriktning. Det konstaterades att det finns en risk att man bara beaktar gemensamma

drag, som dessutom lätt definieras utgående från den dominerande kulturen i sammanhanget, medan kulturella särdrag faller utanför.

Temat för panelen avspeglar det faktum att forskningen och forskningsfinansieringen blir allt mera internationell. Kettil Bruun Societys strävan att hålla sig ajour med den utvecklingen tog sig också uttryck i en diskussion om europeiskt samarbete inom alkoholforskningen.

Utöver detta sammanträdde också några arbetsgrupper under själva symposiet, och veckoslutet innan höll ett par internationella projekt arbetsmöten. Söndagen före symposiet hölls ett didaktiskt seminarium om förebyggande projekt på lokalplanet.

Konferensarrangemangen löpte smidigt och tidtabellerna höll, vilket inne-

bär att såväl föredragshållare som kommentatorer för det mesta höll sig inom de tio minuter per person som de anvisats.

Samtidigt med KBS-symposiet pågick en nationell, portugisisk, medicinsk alkoholkongress i Porto, där våra portugisiska arrangörer också var involverade. Därför höll fyra portugisiska KBS-deltagare sina föredrag — bl.a. ett om alkohol i ett bibliskt perspektiv — inför ett auditorium om flera hundra personer bestående av deltagarna i såväl KBS-symposiet som den medicinska kongressen.

Den avslutande banketten avnjöts med utsikt över floden Douro. På menyn stod bl.a. den portugisiska delikatessen bacalhau, dvs. klippfisk, och så serverades självfallet portvin, i portvinsstaden som vi var. Den andliga

spisen bestod av fado-sång och folkdans.

Kettil Bruun Society bytte ordförande i samband med symposiet. Norman Giesbrechts (Kanada) två-årsmandat löpte ut och Hildigunnur Olavsdóttir (Island) övertog ordförandeskapet för följande två-årsperiod. Hon deltog emellertid inte i symposiet, och därför fick den nye viceordföranden Henk Garretsen (Holland) träda till som ordförande under styrelse- och medlemsmötena. Som sekreterare-skattmästare fortsätter Esa Österberg (Finland).

Nästa år arrangeras Kettil Bruun Societys symposium i Skottland, och år 1997 står Island i tur som värdland.

*Esa Österberg
Nina Edgren-Henrichson*

Alkoholforskningen i Finland flyttar

Omdaning av det finländska alkoholsystemet fortsätter. Den finländska regeringen föreslår i budgetpropositionen för år 1996 att alkoholforskningen och de övriga s.k. alkoholpolitiska funktionerna (tidskrifter, bibliotek, upplysning och information) lämnar alkoholbolaget Alko och övertas av statliga myndigheter nästa år.

Den samhälls- och beteendevetenskapliga forskningen (Alkoholpolitiska forskningsinstitutionen och Stiftelsen för alkoholforskning), tidskrifterna (Nordisk Alkoholtidskrift och den finskspråkiga motsvarigheten Alkoholipoliikka), upplysningen och informationen samt delar av biblioteket flyttar till Forsknings- och utvecklings-

centralen för social- och hälsovården (Stakes). Den biomedicinska forskningen och dess andel av biblioteket flyttar till Folkhälsoinstitutet, som handhar forskning främst kring medicinska aspekter på folkhälsan.

Förberedelserna för flyttningen har redan kommit igång, trots att den slutliga klarsignalen för omorganiseringen kommer först då riksdagen vid årsskiftet antar budgeten för år 1996. De enheter som flyttar till Stakes får nya arbetsutrymmen i Hagnäs i Helsingfors.

De alkoholpolitiska funktionerna finansieras genom en lagstadgad andel av de inkomster staten får via alkoholskatten. Så har varit fallet redan under innevarande år, trots att Alko i prakti-

ken har administrerat dessa uppgifter. Men nästa år, av budget- och flyttningstekniska skäl tidigast i början av maj, skiljs forskning och upplysning således definitivt från monopolet.

För Nordisk Alkoholtidskrift innebär flyttningen att tidskriften får ny utgivare. Samtidigt ändras finansieringsgrunden. Finland har hittills stått för lejonparten av finansieringen, men från och med nästa år blir NAT nordisk också på den punkten. När detta skrivs (5.9.) har emellertid inte alla beslut i finansieringsfrågan ännu fattats, så vi har anledning att återkomma till det när vi har säkra besked.

N. E.-H.